

GIS Magazine

Ontwikkelingen in Ruimtelijke Informatie & Geo-ICT

4

Juni 2006
jaargang 4

- Met Approach! alles onder één knop, eye-opener voor de brandweer
- Zwaan wordt GIDS
- Eenduidige rapportage watersystemen iWSR
- Grondwatermodel TNO rekent beleid door

Eerst bereikbaarheid en risico, meteen daarna navigatie

Alles onder een knop, een eye-

Door: Remco Takken

Momenteel heeft een brandweerwagen zo'n driehonderd bereikbaarheidskaarten aan boord, onder andere voor het vinden van brandkranen en opstelplekken van risicolocaties. Daarnaast zijn er nog de wegenkaart en het stratenboek. Wat er al is aan digitaal materiaal wil het korps niet aan de straat zetten. Open GIS-standaarden, de volgende stap in de digitalisering bij de brandweer.

In de gemeente Tilburg geschiedt de route-navigatie op een tweede scherm, normaliter gericht op de chauffeur.

Natuurlijk beschikt de gemiddelde brandweerauto over het nodige blusmateriaal, hak- en breekgereedschap en ladders. Omdat een gemiddelde chauffeur niet ieder adres zal kennen in de steeds uitdijende regio's van fuserende korpsen, zijn er ook kaarten aanwezig. In een grote bak ergens in de wagen zijn het er vaak wel driehonderd.

Deze kaarten zijn er niet alleen voor de routebepaling. Van veel gebouwen en (industrie-) terreinen bestaan bereikbaarheidskaarten en aandachtkaarten. Het digitaliseren van deze papierberg kan het proces van kaartbijhouding en actualisering enorm versnellen.

Geen muis of toetsenbord

Approach! is een brandweerapplicatie voor met de hand bestuurbare tablet-pc's; er is geen toetsenbord of muis voor nodig en is met brandweerhandschoenen aan getest.

Wanneer de meldkamer de locatie van de brand heeft doorgegeven, worden de coördinaten automatisch doorgegeven aan de gps-navigatie en Approach!. De locatie komt in beeld en indien er sprake is van een risicolocatie, eerst nog de bereikbaarheidskaart. In de gemeente Tilburg geschiedt de routenavigatie op een tweede scherm, gericht op de chauffeur.

Op het dak van de kazerne staat een gps-antenne/ replicator. Die houdt de positie van de auto permanent vast. Het verschil tussen deze 'gps-fix' en een normaal gps-navigatiesysteem: normaliter moet je eerst een stuk rijden voordat het systeem de actuele locatie 'pakt'. Die extra tijd is er niet voor de brandweer. Een bekend gegeven is de kwestie van de eerste afslag na de slagboom: ga je direct linksaf, of juist naar rechts als je het kazerneterrein verlaat? De eerste cruciale minuten zijn al verloren bij een in alle haast genomen verkeerde beslissing.

Alle informatie in dezelfde kaart

Eenmaal in de auto houdt de chauffeur zich bezig met de route, de commandant van een gedigitaliseerde

opener voor de brandweer

Atsence bepaalt samen met het korps wat er aan kaartmateriaal in het modulair opgebouwde Approach komt.

wagen benadert zijn kaarten met behulp van een GIS-achtige toepassing. “In een GIS-omgeving kun je met lagen werken, voor de brandweer is het een echte eye-opener dat bluswaterkranen en hectometerpaaltjes in dezelfde kaart zitten. Daar scoor je dus al mee,” zegt Bart van Heijningen, directeur van Atsence en leverancier van brandweerapplicatie Approach!. Van Heijningen benadrukt dat bij de levering van de applicatie ook advisering en inventarisatie zijn inbegrepen. “Daarin maken wij het verschil met rechtstreeks uit het buitenland geïmporteerde technologie. Wij weten bij welk loket we moeten zijn voor bepaalde gegevens en ondergronden en beleggen besprekingen met de betrokken partijen. Je probeert natuurlijk zoveel mogelijk die data bij de bron te houden. In Tilburg is het bijvoorbeeld de waterleidingmaatschappij die gaat over de

brandkranen en de gemeente is verantwoordelijk voor het in kaart brengen van de infrastructuur. Deze organisaties benader je zoveel mogelijk rechtstreeks.” Van Heijningen ziet in de omgang met de brandweer

Analoge brandweerkaarten

Een gemeente levert tussen de twee en vier keer per jaar geactualiseerde kaarten aan de brandweer. Wie in ogenschouw neemt dat een brandweerkorps zo’n acht auto’s heeft en nog een aantal tussen de vijf tot tien kleinere voertuigen, met ieder ongeveer driehonderd kaarten, komt dan op twaalfduizend kaarten per jaar. De door de gemeente aangeleverde kaarten worden nog bewerkt door de brandweer zelf en vervolgens geplastificeerd om ze bestendig te maken voor natte handschoenen en ruw gebruik.

duidelijk hoe de gevreesde ‘eiland automatisering’ in de afgelopen jaren heeft kunnen ontstaan. “De Nederlandse brandweer is van oudsher een zelfstandige lokale organisatie. Ieder korps opereert voor een groot deel autonoom, ze hebben altijd op die manier gewerkt. Je ziet bij iedere regio dan ook andere oplossingen. Vergelijk het met het materieel: ze rijden vaak in andere voertuigen. Je ziet tegenwoordig wat meer regionale afstemming, maar bij de aanschaf van software is het heel lang vergelijkbaar geweest met het uitzoeken van een nieuwe tankautospuit.”

Angst voor vernieuwing

“De grote angst die momenteel bij de brandweerkorpsen leeft is dat zij met een nieuw systeem gedwongen zijn hun bestaande systemen, opslagformaten én alle investeringen er omheen teniet te doen, en tegelijkertijd

Geografische informatie. Open. Op maat. Overal.

- Approach! software by ATsence

- Locate.nl 3D Track & Trace by ATsence, inclusief in-car camera beelden.

- Project Look & feel omgeving DURP by ATsence. Ministerie VRM

Voor meer informatie kijk op www.atsence.nl.

ATsence B.V.
Postbus 13220
3507 LE Utrecht
Telefoon +31 (0)30 231 49 22
Fax +31 (0)30 231 49 35
Email info@atsence.nl

Approach!
by ATsence.nl

locate.nl
by ATsence.nl

IP2000
by ATsence.nl

Kaartmateriaal bij de brandweer

Een bereikbaarheidskaart is een plattegrond, speciaal uitgewerkt voor de brandweer, met informatie over een specifiek object met naam en toenaam, de plek van de ingang en de plaats waar de chauffeur de auto moet opstellen.

Aandachtskaarten bevatten blusinformatie en blustips. Bij een hoog gebouw zal bijvoorbeeld de aanbeveling te vinden zijn dat er 'onder de brand' moet worden aangevallen. Deze kaarten zijn te downloaden bij het Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampen (www.nibra.nl).

De Cefic ERIC-kaarten (Emergency Response Intervention Cards) geven direct bruikbare informatie voor de eerst aankomende eenheden die niet dadelijk beschikken over specifieke, betrouwbare informatie over het product dat in het ongeval betrokken is. Zie: www.ericards.net

de landelijke boot missen als zij niet moderniseren," aldus Van Heijningen. "Vergis je niet: per korps zijn er vaak al heel wat inspanningen verricht bij het maken van bereikbaarheidskaarten, het lastige is dat iedereen het op een andere manier doet. Daarom is het belangrijk dat we eerst een data-inventarisatie maken. We vragen: wat hebben jullie al aan waardevolle data in huis en hoe wordt deze beheerd? Er wordt nog te veel gesproken over pakketten, van AutoCAD tot Microstation of ESRI, iedereen kent de variaties. Het is een achterhaald fenomeen, de discussie moet natuurlijk richting standaarden. Het is de uitdaging om een gestandaardiseerd geheel te halen uit al die bestaande formaten. Uiteindelijk zal iedereen zich daaraan conformeren, OGC-compliance aan alle kanten." Maatwerk is gebruikelijk in brandweerautomatisering. Een bepaald korps heeft de gevaarlijke-stoffen-informatie in een bepaald formaat opgeslagen en wil die graag op de tablet-pc zien. Van Heijningen: "Dan komt er gewoon een extra knop bij. Op het moment dat mensen zien wat er mogelijk is, dan zie je vanzelf nieuwe wensen opkomen." Op deze wijze is er ook een koppeling tot stand gekomen met het binnen de brandweer veel gebruikte crash recovery systeem.

Atsence bepaalt samen met het korps wat er aan kaartmateriaal in het modulair opgebouwde Approach! komt. Van Heijningen: "Vaak weten ze zelf best wat ze willen, het zijn natuurlijk heel praktisch ingestelde mensen. Een korps dat net zijn bereikbaar-

heidskaarten als pdf-bestanden heeft opgeslagen, wil allereerst weten of die bestanden als zodanig kunnen worden gebruikt. Dat monnikenwerk is immers al verricht. Wij kunnen heel snel aan dit soort wensen voldoen, daarom vragen we aan de mensen van tevoren aan te geven welke kaarten en formaten ze er in willen hebben"

Remco Takken
(rtakken@gismagazine.nl) is
eindredacteur van GIS-Magazine.
Voor meer informatie over de in dit
artikel besproken onderwerpen surf
u naar: www.atsence.nl.